

er bestaat eene oude gewoonte, dat de vorst op een steen of een boomstam gezeten op het plein van Cettinje klachten aanhoort of recht spreekt. De Montenegrijn, schoon overigens trotsch van aard, kust hem de hand, den zoom van het kleed of den voet, en luistert eerbiedig naar zijn woord. Toch, hij durft zijne meening te zeggen, ziehier een aardig bewijs. Toen in het kleine dorpje Niegosch de koning met zijne onderdanen sprak over het aanstaande huwelijk van zijne dochter met den prins van Napels, zeide een boer, na hem zijne goedkeuring hierover betuigd te hebben, plotseling: „Maar waarom geeft ge niet uwe andere dochter aan den koning van Servië?” De vorst legde hem uit, dat er een graad van bloedverwantschap tusschen de vorstenhuizen bestaat, volgens welke dit huwelijk bij de Kerk niet geoorloofd zoude zijn; hij weet natuurlijk zeer goed, dat door de Kerk voor zulke gevallen bijzondere toestemmingen worden verleend, en dat het politieke redenen zijn, die hem tot de weigering hebben doen besluiten, maar zeide dit natuurlijk niet. Het boertje dacht even na, schudde toen 't hoofd en zeide: „nu, je kunt natuurlijk doen wat je wilt, maar mij had dit huwelijk plezier gedaan.” Trouwens de min of meer plebiscietische gebruiken in Czernagora kwamen bij die verloving duidelijk uit. Het was iets waarin het geheele volk, zoo al niet gevraagd, dan toch gekend werd; „te Spatz,” vertelt een ander, „verzamelde de vorst al de dorplieden om zich heen, en als in een familieraad vroeg hij hun of zij tevreden waren, dat hij zijne dochter aan den prins van Napels had gegeven. Victor Emmanuel zelf was er bij, die toen enthousiastisch werd toegejuicht. Daarna begonnen de gesprekken tusschen den vorst en zijn onderdanen. Deze had dit, die dat te vragen; allen spraken over het aanstaande huwelijk en de toekomst der andere dochters.

II.

's Winters avonds even als op de andere Montenegrijnsche goederen, verzamelt de vorstelijke familie zich aan den haard en komen de vrienden van den huize om over de politiek of de stadsnieuwtsjes te praten. Soms ook begeleidt de vorst op de „Guzla” de door hem zelf gedichte vaderlandsche liederen. In zijn spreken is hij, schoon vriendelijk van aard, kort en bondig, en daarbij, waar het politiek geldt, zeer diplomatisch. Dit weten trouwens de journalisten te vertellen, niet juist de tegenwoordige, maar die hem gedurende den oorlog in de Herzegowine interviewden. Hij is te veel een vorst die zijn tijd begrijpt om hiermee niet zijn voordeel te doen, en zoowel het journalisme als zijn eigen dichtelijk talent aan de Servische zaak en zelfs aan de binnenlandsche politiek dienstbaar te maken. Zijn vrije uren wijdt hij namelijk aan zijn letterkundigen arbeid.

Dat vorst Nikolaas' politiek een invloed en eene positie heeft, weinig in harmonie met het handjevol onderdanen dat hij bestuurt, is een feit, en dat in tegenoverstelling van het vorstelijk huis Obrenovitch in Servië, dat de oorzaak is van zijn ongelukkigen toestand in de laatste jaren, het huis Petrowich Montenegro slechts geluk heeft aangebracht, is evenzeer een feit. Nikolaas I